

Zaskrbljujoča slika ljubljanskega gospodarstva

Gospodarska gibanja v ljubljanskih ozidih v prvih nekaj mesecih letos so zaskrbljujoča. Skozi na nobenem področju se ne približujejo resolucijskim usmeritvam. Ob 53-odstotnem povečanju akumulacije se je delež čistega dohodka za osebne dohodke povečal za 128 odstotkov, izgube v gospodarstvu so se povečale za 115 odstotkov, medtem ko obseg rasti družbenega proizvoda vse bolj stagnira, oziroma kaže celo tendenco k upadanju.

V prvem letošnjem trimesečju je dohodek industrijskih ozidov narasel za 77 odstotkov, medtem ko se je delež čistega dohodka za osebne dohodke povečal za 123 odstotkov. Izvoz daje na prvi pogled ugodne rezultate, toda ker gre v največji meri predvsem za dokončanje lanskih pogodb, optimizem ni na mestu. Gospodarske delovne organizacije obenem opozarjajo, da uvožene zaloge reprodukcijskih materialov postajajo kopnijo, kar bo verjetno imelo resnejše posledice za uresničevanje resolucijske zastavljenih ciljev.

Ob vsem tem ne gre zanemarjati dejstva, da je ljubljansko gospodarstvo z vsemi oblikami porabe prekoračilo resolucijske okvire in kaže, da se bo to še nadaljevalo. Temu botruje visoka rast cen, saj so se te v prvih treh mesecih povečale kar za 20,4 odstotka.

Pri izvoznih rezultatih je v ljubljanskem gospodarstvu moč opaziti podobna dogajanja kot lani. Od 14 največjih izvoznikov na konvertibilno področje jih je le šest v prvem četrtletju doseglo ugodno rast. Pri štirih izvoznih rezultatih še vedno zaostajajo.

Izgubari so tokrat v glavnem s področja komunalnega gospodarstva, delovna organizacija Vodovod kanalizacija ima okrog 100 milijonov dinarjev izgube, Komunalno podjetje Ljubljana pa še več, in sicer 164 milijonov.

Srečanje mariborskega in našega aktiva novinarjev

V Sloveniji delujeta le dva aktiva, ki povezujejo novinarje iz organizacij združenega dela. Kot prvi v republiki je bil pred devetimi leti pri Naši skupnosti

ustanovljen aktiv novinarjev iz OZD v naši občini, pred nedavnim pa so se povezali med seboj tudi novinarji, ki delajo pri glasilih mariborskih delovnih organizacij.

Konec prejšnjega meseca je prišlo do prvega delovnega srečanja teh dveh aktivov. Mariborski gostje so v naši občini obiskali delovni organizaciji Žito in Blagovno transportni center; seznanili so se z njunim poslovanjem in obveščanjem delavcev. V Žitu, ki ga sestavlja dvanajst tozdov, so si ogledali tudi proizvodnjo v tozdih Šumi in Mlini (na sliki). Člani obeh aktivov so na tem srečanju izmenjali delovne izkušnje in vzpostavili osebne stike, kar vse jim bo v pomoč pri nadaljnjem delu.

Srečanja obeh aktivov sta se udeležila tudi član predsedstva republiškega sveta ZSS Drago Seliger in sekretar republiškega odbora za obveščanje in politično propagando pri RSZS Matjaž Kek.

(Foto: D. J.)

9. SREČANJE MLADIH TEHNIKOV LJUBLJANE

Naše šole spet zelo uspešne

Letošnje srečanje mladih tehnikov Ljubljane je potekalo v okviru prireditve ob počastitvi 40. obletnice delovanja organizacije Ljudske tehnike. Gostiteljica 9. srečanja mladih tehnikov, ki ga je pripravila, kot vsako leto, Mestna zveza organizacij za tehnično kulturo Ljubljana, pokroviteljica pa je tokrat bila naša občinska skupščina, je bila OŠ Toneta Trtnika-Tomaža iz Sostrega. Letošnja prireditev je bila združena s srečanjem delegacij ljudske tehnike iz jugoslovanskih mest — herojev. Te delegacije se namreč srečujejo vsako leto v enem izmed mest-herojev in tokrat je prišla na vrsto spet Ljubljana, ki je bila prva proglašena za mesto-heroj. Gostje iz Zagreba, Beograda, Drvarja, Prilepa, Pristine, Cetinja in Novega Sada so si med drugim ogledali tudi nekatere tekmovalne discipline, v katerih so se preizkusili mladi tehniki.

Na srečanju mladih tehnikov, bilo je 15. in 16. maja, so sodelovale ekipe 41 ljubljanskih osnovnih šol. Osnovnošolci so pokazali, kaj zmorejo v raketnem, letalskem in broderskem modelarstvu, pri delu z orožji klip-klap, v konstruktorstvu s proizvodnim procesom, v obrambi in zaščiti in v vožnji avtomobilčkov na električni pogon. Tehmovanja so se odvijala v okolici Urha, na bazenu Kodeljevo in Ljubljanskem bazu, proizvodni proces pa so si ogledali v Papirnici Vevče. Več tekmovalcev je bilo na OŠ Tone Trtnika-Tomaža; tu je bila na ogled tudi razstava tehnične ustvarjalnosti mladih in demonstracije iz računalništva. Na ploščadi ob šoli je bilo tekmovalstvo za juniorje v kartingu, nastopili pa so mladi tekmovalci avto-moto društev iz nekaterih jugoslovanskih mest in mest-herojev.

Osem tip v spomin na srečanje

V parku pred OŠ Toneta Trtnika-Tomaža so delegacije ljudske tehnike iz mest-herojev posadile osem tip, ki naj bi spominjale na to srečanje. Letos so to storili prvič, v prihodnje pa naj bi vsako leto v mestu-heroj, kjer bi se zbrale delegacije ljudske tehnike, posadili osem dreves, značilnih za tisti kraj. V imenu ljubljanske delegacije je lipo zasadil naš predsednik mestne zveze organizacij za tehnično kulturo Uroš Janko. (Foto: DARJA JUVAN)

Prva mesta so osvojili: letalsko modelarstvo-kategorija deltoidnih ali pravokotnih zmajev Damjan Jančar iz OŠ Karel Destovnik-Kajuh, v kategoriji prosto letajočih jadrnih modelov A-1 pa Saša Kožuh (OŠ Kette-Mum), brodersko modelarstvo-kategorija katamaran Boštjan Šifitar (OŠ Jože Moškrnič), v konstruktorstvu za učence 7. in 8. razreda Tomaž Klopčič (OŠ Jože Moškrnič), v obrambi in zaščiti-fotografiranje na terenu Aleš Matak (Edvard Kardelj), v kategoriji kurir-voznik kolesa z motorjem pa Valtor Jordan (Edvard Kardelj).

Druga mesta so si priborili: letalsko modelarstvo-kategorija škatlasti zmaj Milan Milkovič (OŠ Karel Destovnik-Kajuh), brodersko modelarstvo — kategorija jadrnica pionir Damjan Ravnik (OŠ Edvard Kardelj), v konstruktorstvu za 5. in 6. razred Marko Dolinšek (OŠ Edvard Kardelj), za 7. in 8. razred Jure Čatar (OŠ Edvard Kardelj), obramba in zaščita — izstreljevanje rakete v cilj Branko Defar (Jože Moškrnič).

Tretji so bili: raketno modelarstvo — kategorija raketoplan Rok Milanovič (OŠ Adolf Jakhel), delo z orožji klip-klap Tomaž Kremenšek in Sergej Babij (ekipa OŠ Jože Moškrnič), brodersko modelarstvo-kategorija katamaran Matej Poljanec (Edvard Kardelj).

D. J.

Če bo pešalo gospodarstvo, bo pešalo tudi vse drugo življenje v občini

(Nadalj. s 1. strani)

Toda povsem le ne moremo biti zadovoljni. Predvsem ne, ker je čutili, da so ugodni rezultati bolj sad pridnih rok in povečanih prizadevanj in manj znanja, modernizacije proizvodnih sredstev in inovativnosti ter spremenjene strukture zaposlenih, skratka vsebinskih premikov, ki bi zagotavljali trajnejše rezultate. A na konferenci sploh ni bilo kaj dosti razprave o analizi gospodarjenja v lanskem letu. Več so se razpravljali posvetili kazalcem gospodarjenja v prvih letošnjih mesecih, ki pa so se močno poslabšali. Novi devizni zakon je povzročil upadanje izvoza, ne obvladujemo več rasti cen in ne rasti osebnih dohodkov. Vse kaže, da bomo morali plane spremeniti, ko jih še dobro sprejeli nismo. Rezultati gospodarjenja v prvem četrtletju ne dosegajo temeljnih parametrov, zaradi česar ne moremo dosegati vseh drugih. Najproblematičnejši rezultat prvega četrtletja je upad izvoza na konvertibilno področje. Tu je stvar najtežja predvsem zato, ker z upadanjem izvoza upada naša rast kakovosti. Če tokrat opustimo, kar smo dosegli pri izvozu z velikimi napori in trdnostjo, ga bomo polomili za dolgo, dolgo časa. Če bo upadel izvoz, bo začelo pešati vse gospodarstvo, če pa bo pešalo gospodarstvo, bo pešalo tudi vse drugo življenje v občini, je zaključil razpravo Miro Sotlar, predsednik izvršnega sveta, ki se je še zavzel za intenzivnejše izobraževanje in usposabljanje za izvoz odgovornih vodilnih delavcev.

Stane Ermenc, direktor Papirnice Vevče, pa je izrazil pomislek na pritisk za zadrževanje osebnih dohodkov. Morali bi se bolj posvetiti stabilizaciji predpisov in »proizvodnjo« le-teh za neko obdobje zamrzniti — tako bi največ pomagali gospodarstvu. Po njegovem bi morali imeti take izvozne predpise, da bi se v izvoz lahko vključil sleherni, tudi najmanjši proizvajalec v Jugoslaviji; po sedanjih pa na primer še Papirnica, doslej ugledni izvoznik, izgublja pravico za registracijo možnega izvoznika. Sprejemanje takih predpisov je neresno in neodgovorno. Sploh pa z odgovornostjo še nismo nič napredovali. Še vedno smo vsi za vse odgovorni — ali pa nihče za nič. Če bi znali in zmogli razčleniti odgovornost, bi vedeli tudi, kaj je delovna, kaj tehnološka in kaj poslovna disciplina itd. Predvsem pa bi morali vedeti, da vsako novo vrednost ustvarja le delo in nobena spekulacija.

Dušan Đukanović je menil, da smo v zahtevah za prestrukturiranje preveč nestrpni in da je to dolgotrajen proces, ki je odvisen od številnih okoliščin in razmer. Prav tako je tudi področje osebnih dohodkov težka zadeva, ki lahko ustvarja kaj čudno razpoloženje, če je na primer osebni dohodek delavca, ki dela za izvoz, nižji, kot je npr. v deželi, v katero izvažamo, socialna pomoč.

Jože Počivavšek se je spraševal, kako da se tako hitro lahko spremenijo rezultati gospodarjenja. Lani lepi, letos slabi, vse pada, le osebni dohodki rastejo. In vendar so vsa naša družbena prizadevanja usmerjena v doseganje resolucijskih ciljev.

Ivan Lukman, podpredsednik občinskega sveta zveze sindikatov, je v svoji razpravi med drugim poudaril pomen akcije zaključnih računov, ki jo sindikat vodi vsako leto, a ta akcija naj ne bi bila le akcija sindikata, temveč vseh subjektivnih sil v občini in delovnih organizacijah, in to predvsem zaradi temeljite analize in ocene razmer v sleherni temeljni organizaciji združenega dela. Razmere pa narekujejo, da bomo morali v prihodnje pogostejše in celoviteje obravnavati rezultate gospodarjenja v občini in natančneje spremljati gibanja posameznih parametrov.

Voje Jesenšek, izvršni sekretar za družbenoekonomske odnose pri predsedstvu občinskega komiteja ZKS, je delegate konference seznanil z oceno in stališči, ki jih je ob obravnavi analize gospodarjenja sprejel občinski komitej ZKS.

Stališča so sestavni del skupnih stališč, ki jih je na podlagi razprave oblikovalo delovno predsedstvo 13. seje OK SZDL in jih v celoti objavljamo. S stališči je občinska konferenca seznanila delegate vseh treh zborov občinske skupščine, ko so analizo obravnavali na seji 28. maja tudi oni.

S. G.

STALIŠČA IN SKLEPI 13. SEJE OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJ. MOSTE-POLJE O USPEŠNOSTI GOSPODARJENJA IN DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSIH V OBČINI V LETU 1985 IN V PRVIH MESECIH LETA 1986

Osnove za oblikovanje stališč in sklepov 13. seje so analiza poslovanja ozidov v letu 1985, analiza akumulativne in reproduktivne sposobnosti, analiza zunanjetrgovinske menjave, spremljanje samoupravnega sporazumevanja o temeljnih planov SIS za srednjeročno obdobje in samoupravnega sporazumevanja o nekaterih skupnih programih za leto 1986 ter uresničevanje akcijskega programa gospodarske stabilizacije, ki ga je občinska konferenca SZDL sprejela maja 1984.

Občinska konferenca SZDL ocenjuje uspešnost poslovanja ozidov v letu 1985 kot rezultat boljšega dela, boljše organiziranosti in skrajnih naporov za doseganje kvalitete izdelkov in storitev. Prav ta ugotovitev, ob vsem spoštovanju še boljšega dela in ob stalnih prizadevanjih za delovno in poslovno uspešnost, pa zahteva nadaljnje resne ukrepe za spreminjanje osnov, za hitrejšo posodabljanje in stalno usposabljanje za še boljše in strokovno zahtevnejše delo.

V občini se namreč praktično nismo približali skupnim strateškim ciljem prestrukturiranja gospodarstva, ki zahteva tudi pomembne tehnološke spremembe in zamenjavo dotrajanih proizvodnih sredstev ter uspešnejše in stalno usposabljanje in izobraževanje delavcev ob delu in iz dela za delo v novih proizvodnih programih in z novimi, boljšimi in zahtevnejšimi proizvodnimi sredstvi.

Poslovna uspešnost se slabša predvsem pri izvozu na zunanja tržišča, saj je zavidljiva rast izvoza na konvertibilno tržišče v devetih mesecih minulega leta zmanjšana do danes skoraj za polovico; zmanjšali sta se tudi akumulacija in reproduktivna sposobnost in je tako edini pozitivni podatek o doseženi planirani rasti fizičnega obsega proizvodnje v letu 1986 v takšnih razmerah prej zaskrbljujoč kot spodbuden.

Občinska konferenca ocenjuje družbenoekonomska gibanja in z njimi povezane družbenoekonomske odnose kot zelo resne in zaskrbljujoče, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje vseh organov na čelu z ZIS in zveznima skupščinskima zboroma. Zakonski predpisi, ki onemogočajo dobro delo in poslovno uspešnost, zbuja vedno večje nezaupanje do ukrepov ter iskanje poti mimo predpisov in zakonov. Organizacije združenega dela, ki morajo dobro delati in upoštevati vse ekonomske zakonitosti, tržna gibanja in planske zakonitosti, moramo z vsemi sredstvi podpreti in jim omogočiti s stabilnimi ekonomskimi ukrepi in realnimi ocenami možnosti za normalno poslovanje. Trenutno stanje zasluži vso kritiko in onemogoča, da bi pričeli zmanjševati zadolženost, da bi se pomembno učvrstili na tujih trgih in bili poslovno uspešni.

Razmere terjajo tudi ponovno presojo lastnega dela, ukrepov in usmeritev in preverjanje lastnih programov gospodarjenja, tako or-

ganizacije dela, načrtovanih tehnoloških sprememb in opreme in kadrovskih izobraževalnih ukrepov. Hkrati je potrebno pospešiti določanje letnih in srednjeročnih programov, ki jih še vedno niso sprejeli vsi ozidi, pa tudi ne vsi drugi osnovni nosilci družbenega planiranja.

Občinska konferenca SZDL je morala ugotoviti, da nismo uresničili akcijskega programa gospodarske stabilizacije — kljub pozitivni oceni gospodarjenja v letu 1985 — ne pri cenovni in protinflacijski politiki ne pri ukrepih za finančno konsolidacijo ozidov in ne pri delitvenih razmerjih.

Kljub temu, da v občini povprečno ne delimo sredstev za OD nad rastjo dohodka, pa podatki za Ljubljano kažejo resna nesorazmerja med začrtano politiko in njenim izvajanjem. Poslovna in ekonomska disciplina manjšega števila ozidov tako ne moreta vplivati na boljše rezultate, nedisciplina pa samo večja neupravičene razlike.

Uspešno tudi ni možno oceniti samoupravnega sporazumevanja o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti in o nekaterih skupnih programih. Komaj zadovoljivi rezultati, toda samo za samoupravne sporazume o temeljnih planov SIS družbenih dejavnosti, terjajo nujne ukrepe in pravočasno odločanje o programih in sporazumih. Predlaganje odlokov in zakonov kot nadomestilo za samoupravno sporazumevanje omejuje uspešnost družbenega razvoja in nadaljnjo rast političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Občinska konferenca SZDL ocenjuje tudi te razmere kot resno opozorilo samoupravnim organom in skupnostim, ki ne morejo ugotoviti veljavnosti samoupravnih sporazumov o temeljnih planov in ne sprejeti programov za letošnje leto. Istočasno zbiranje sredstev za programe sisov na osnovi začasne veljavnosti prispevnih stopenj pomeni kopičenje finančnih sredstev, ki rastejo sorazmerno z rastjo sredstev za OD, le-ta pa hitreje od rasti dohodka. Tako prihaja do kontrastnih situacij med načrtovano rastjo sredstev in doseženo rastjo že v prvih petih mesecih letošnjega leta.

Občinska konferenca SZDL ugotavlja, da je nujno združiti vse sile pri odpravljanju neskladij in negativnih smeri v sleherni temeljni samoupravni skupnosti ter zadošča samoupravne organe in organe družbenopolitičnih organizacij ozidov in sisov, temeljne delegacije sisov in DPS na vseh ravneh, da z neposredno aktivnostjo zahtevajo in sprejmejo spremembe in odpravo nekaterih nerazumljivih ukrepov in predpisov, zahtevajo trdnost in veljavnost planskih osnov, disciplino in odgovornost in tako vplivajo na sposobnost ozidov za uspešno gospodarjenje in uspešno uresničevanje planskih ciljev.

Predsednik OK SZDL, Lj. Moste-Polje JANEZ LAH